

ЎТМИШГА НАЗАР
МАХСУС СОН

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ
СПЕЦИАЛЬНЫЙ НОМЕР

LOOK TO THE PAST
SPECIAL ISSUE

ТОШКЕНТ-2021

Бош муҳаррир:
Главный редактор:
Chief Editor:

Муртазаева Раҳбар Ҳамидовна
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Бош муҳаррир ўринбосари:
Заместитель главного редактора:
Deputy Chief Editor:

Джураева Нилуфар Далибаевна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон жаҳон тиллари университети

«Ўтмишга назар» илмий журнали таҳрири маслаҳат кенгаши
редакционный совет научного журнала «Взгляд в прошлое»
Editorial board of the scientific journal Looking into the past

Сагдуллаев Анатолий Сагдуллаевич
тарих фанлари доктори,
профессор, академик,
Ўзбекистон Миллий университети

Бобоҷонова Дијором Бобоҷонова
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон жаҳон тиллари
университети

Зияева Доно Ҳамидовна
тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти

Кебадзе Мадонна
тарих фанлари доктори, Телави
давлат университети, Грузия

Аширов Адҳам Азимбаевич
тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти

Ағзамова Гулчехра Азизовна
тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти

Бурдиашвили Майя
тарих фанлари доктори, Телави
давлат университети, Грузия

Кожакеева Ляззат Темировна
тарих фанлари доктори, доцент,
Хотин-қызлар давлат педагогика
университети, Қозогистон

Ульжаева Шоҳистаҳон Мамажоновна
тарих фанлари доктори,
Тошкент кимё - технология институти

Бабаджанова Нодира Абдуллаевна
тарих фанлари номзоди, доцент.
Ўзбекистон давлат жаҳон
тиллари университети

Рахмонқуловова Зумрад Бойхуразовна
тарих фанлари номзоди, доцент
Ўзбекистон Миллий университети

Ғоффоров Шоқир Сафарович
тарих фанлари доктори, профессор
Самарқанд давлат университети

Эргашева Юлдуз Алимовна
Тарих фанлари доктори, профессор,
Қарши мұхандислик-иктисодиёт
институти

Теймураз Ахалмосулишвили
профессор, Телави давлат
университети, Грузия

Халикова Раҳбар Эргашевна
тарих фанлари доктори, профессор,
Тошкент давлат техника университети

Ишанходжаева Замира Райимовна
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Абдуллаева Яхшибека Атамуратовна
тарих фанлари доктори, доцент
Нукус давлат педагогика институти

Мустафаева Нодира Абдуллаевна
тарих фанлари доктори
Ўзбекистон Республикаси
Фанлар академияси

Джоробекова Айнур Эшимбековна
тарих фанлари номзоди, профессор,
Дипломатия академияси,
Қозогистон Республикаси

Ширванова Тарана Амирага кызы
тарих фанлари номзоди, доцент
Азербайджон давлат
иктисодиёт университети

Ерметов Аваз Абдуллаевич
тарих фанлари доктори, доцент,
Ўзбекистон Миллий университети

Саипова Камола Давлаталиевна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон Миллий университети

Расулов Абдуллажон Нуриддинович
тарих фанлари доктори, профессор
Наманган давлат университети

Ковалев Борис Николаевич
тарих фанлари доктори, профессор
Россия ФА, Санкт-Петербург
Тарих институти

Кобзева Ольга Петровна
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Ауанасова Алима Мусировна
тарих фанлари доктори, профессор
Давлат тарихи институти, Қозогистон

Бегалинова Калимаш Капсамаровна
фалсафа фанлари доктори, профессор
Ал-Фарабий номидаги Қозогистон
Миллий университети, Қозогистон

Хайдаров Муродилла Махмуталиевич
тарих фанлари доктори, профессор
Ўзбекистон миллий университети

Алиева Лале
тарих фанлари доктори,
Озарбайжон давлат университети

Исмайлова Алмаз
тарих фанлари доктори,
Дөгистон мустақил университети

Талапов Баҳриддин Алижанович
тарих фанлари номзоди, доцент,
Наманган давлат университети

Одилов Аброр Анварович
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон Миллий университети

Page Maker | Верстка | Сахифаловчи: Хуршид Мирзахмедов

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC the city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

МУНДАРИЖА / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

1. Абира Амановна Ҳусейнова АЁЛЛАРНИНГ ЖАМИЯТ ИЖТИМОЙИ-СИЁСИЙ ҲАЁТИДАГИ ЎРНИ.....	5
2. Диором Бобоҷонова ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ЁШЛАР МАҲНАВИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШ, ИЛМ-ФАН ТАРАҚҚИЁТИ ВА ИННОВАЦИОН РИВОЖЛАНИШГА ҚЎШГАН ҲИССАСИ.....	13
3. Сайпулла Нарзуллаевич Турсунов ХХ АСР БОШЛАРИДА СУРХОН ВОҲАСИДА СУГОРИШ ТИЗИМИНИНГ РИВОЖЛАНИШИ.....	23
4. Шокир Сафарович Ғаффоров РОССИЯ ИМПЕРИЯСИННИНГ ТУРКИСТОНДА АМАЛГА ОШИРГАН АҲОЛИНИ КЎЧИРИШ СИЁСАТИ (XIX асрнинг иккинчи ярми ва ХХ асрнинг бошлари).....	30
5. Қобулжон Махамаджанович Насритдинов МАРКАЗИЙ ФАРФОНА ЕРЛАРИНИНГ СУГОРИЛИШ ТАРИХИДАН.....	38
6. Анвар Яхшиев ЮНОН-БАҚТРИЯ ПОДШОЛИГИДА ҲУКМРОНЛИК ҚИЛГАН СУЛОЛАЛАР.....	43
7. Дилбар Тўраевна Абдурасурова МУСТАМЛАКАЧИЛИК ДАВРИДА ЖИЗЗАХ ШАҲРИДА ХАЛҚ ТАЪЛИМИ АҲВОЛИ.....	53
8. Шахруҳ Раупович Абдурасилов ЎРТА АСРЛАРДА ТОШКЕНТНИНГ ИЖТИМОЙИ-СИЁСИЙ ВА ЭТНИК ТАРИХИ.....	58
9. Анваржон Орифжонович Алиев ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИНГ ЭЛЕКТРОН ҲУКУМАТ ТИЗИМИНИНГ ФАОЛИЯТИ ДОИРАСИДА ЭЛЕКТРОН АРХИВНИ ЯРАТИШ КОНЦЕПЦИЯСИ ВА УСУЛЛАРИ.....	65
10. Икром Нематович Жўраев ҚАДИМГИ ХОРАЗМ ХУДУДЛАРИДА ЮЗ БЕРГАН ЭТНОГЕНЕТИК ЖАРАЁНЛАРНИНГ АРХЕОЛОГИК МАНБАЛАРДА АКС ЭТИШИ.....	74
11. Bobirjon Izzatullayevich Izzatullayev MARKAZIY OSIYODA AQSH STRATEGIK KOMMUNIKATSIYA SOHALARI.....	81
12. Shuxrat Suvonovich Norov O'ZBEKISTONDA MAHALLIY HOKIMIYAT ORGANLARI FAOLIYATIGA ASOSLANGAN HOLDA BANDLIKNI TA'MINLASHDA YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATINING TARIXIY TAJRIBASI (NAVOIY VILOYATI ARXIV MATERIALLARI ASOSIDA).....	88
13. Go'zal Qodirovna Razzakova ВОҲА ТЎЙ МАРОСИМЛАРИДА ХАЛФАЧИЛИКНИНГ ЎРНИ.....	96

14. Лайло Қушманова ҚУРАМАЛАРНИНГ БУГУНГИ КУНДАГИ ЭТНИК ИЖТИМОЙ ВА ЭТНОМАДАНИЙ ҲАЁТИ.....	103
15. Shahzod Sayfiddin o'gli Luhmonov ISLOM HAMKORLIK TASHKILOTINING TURLI MINTAQALARDA OLIB BORAYOTGAN FAOLIYATINING USTUVOR YO'NALISHLARI XUSUSIDA.....	111
16. Анвар Сайпуллаевич Турсунов МУСТАҚИЛЛИК ЙИЛЛАРИДА СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ ШАҲАРЛАРИНИНГ ИЖТИМОЙ-МАДАНИЙ ТАРАҚҚИЁТИ.....	118
17. Икромжон Ибрагимович Умаров ҚАДИМГИ БАҚТРИЯ ТАРИХИЙ МАНБАЛАР АСОСИДА.....	123
18. Асадулло Олимжон ўғли Ҳасанов ФАРГОНАНИНГ БИРИНЧИ ГУБЕРНАТОРИ.....	133
19. Aziza Marksovna Aminova QIZILQUM MARKAZIDAGI TOSH SHAHARCHA.....	139
ИНТЕРВЬЮ ВА СУҲБАТЛАР РУКНИ (ОҒЗАКИ ТАРИХ)	
20. Бехruz Сайфуллаев ЎЗБЕКИСТОН ВА ҲИНДИСТОН: ИККИ ТОМОНЛАМА МАНФААТЛИ, АЗАЛИЙ ДЎСТЛИК ВА ИШОНЧ АСОСИДА МУСТАҲКАМЛАНГАН МУНОСАБАТЛАР.....	143

ҮТМИШГА НАЗАР ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ LOOK TO THE PAST

Дилбар Тұраевна Абдурасулова,
Жizzah давлат педагогика институти
Тарих факультети ўқитувчиси

МУСТАМЛАКАЧИЛИК ДАВРИДА ЖИЗЗАХ ШАХРИДА ХАЛҚ ТАЪЛИМИ АҲВОЛИ

For citation: Dilbar T.Abdurasulova.THE POSITION OF EDUCATION IN JIZAK IN THE COLONIAL PERIOD. Look to the past. Special issue, pp. 53-57

<http://dx.doi.org/10.26739/2181-9599-2021-SI-7>

АННОТАЦИЯ

Мазкур мақолада тадқиқотчининг мустамлакачилик даврида Жиззах шаҳрида халқ таълимининг ривожланиши хусусидаги илмий мулоҳазалари баён қилинган. Унда Жиззах шаҳрида янги мактаблар қурилиши ва уларни малакали ўқитувчи кадрлар, ўқув қуроллари билан таъминлаш чора-тадбирларининг амалга оширилиши кўриб чиқилади. Шунингдек, таълим даргоҳларида ўқувчилар сонининг йил сайин ўсиб бориши ҳамда мустабид тузум шароитида Жиззах халқининг эркинликка, тараққиётга интилиши ва истиқболга бўлган ишончи илмий адабиётлар ва архив материаллари асосида таҳлил қилинган.

Калит сўзлар: мустабид тузум, мустамлака, таълим, халқ, янги мактаблар, ўқитувчи, кадр, ўқув қуроллари, мустақиллик, тараққиёт, эркинлик.

Дильбар Тураевна Абдурасулова,

Преподаватель Джизакского
государственного педагогического института

ПОЛОЖЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ В ДЖИЗАКЕ В КОЛОНИАЛЬНЫЙ ПЕРИОД

АННОТАЦИЯ

В статье описаны научные взгляды исследователя на развитие народного образования в Джизаке в колониальный период. Он предусматривает строительство новых школ в Джизаке и реализацию мероприятий по обеспечению их квалифицированными педагогическими кадрами и учебными пособиями. Кроме того, на основе научной литературы и архивных материалов проанализированы рост числа студентов в учебных заведениях и стремление джизакцев к свободе, развитию и уверенности в будущем при диктаторском режиме.

Ключевые слова: авторитарный режим, тоталитаризм, колониализм, образование, люди, новые школы, учитель, кадры, учебные пособия, независимость, развитие, свобода.

Dilbar T. Abdurasulova,
Lecturer at Jizzakh State Pedagogical Institute

THE POSITION OF EDUCATION IN JIZAK IN THE COLONIAL PERIOD

ABSTRACT

The article describes the scientific views of the researcher on the development of public education in Jizzakh during the colonial period. It provides for the construction of new schools in Jizzakh and the implementation of measures to provide them with qualified teaching staff and teaching aids. In addition, on the basis of scientific literature and archival materials, the growth in the number of students in educational institutions and the desire of Jizzakh residents for freedom, development and confidence in the future under a dictatorial regime are analyzed.

Index Terms: authoritarian regime, totalitarianism, colonialism, education, people, new schools, teacher, personnel, teaching aids, independence, development, freedom.

1. Долзарбилиги:

Мавзунинг долзарбилиги мустамлакачилик даврида Жиззах шаҳрида халқ таълимининг ривожланиши хусусидаги илмий мулоҳазаларни бойитишга хизмат қилади. Унда Жиззах шаҳрида янги мактаблар қурилиши ва уларни малакали ўқитувчи кадрлар, ўқув қуроллари билан таъминлаш чора-тадбирларининг амалга оширилиши ҳақида кенг қамровли маълумотлар берилган. Шунингдек, таълим даргоҳларида ўқувчилар сонининг йил сайн ўсиб бориши ҳамда мустабид тузум шароитида Жиззах ҳалқининг эркинликка, тараққиётга интилиши ва истиқболга бўлган ишончи илмий адабиётлар ва архив материаллари асосида таҳлил қилинганлиги мавзунинг илмий аҳамиятини янада бойитади.

2. Методлар ва ўрганилганлик даражаси:

Мақола умум қабул қилинган тарихий методлар: тарихийлик, манбавий, қиёсий-мантиқий таҳлил, кетма-кетлик, холислик, тизимлаштириш ҳамда фанлараро ёндашувлар асосида ёритилган.

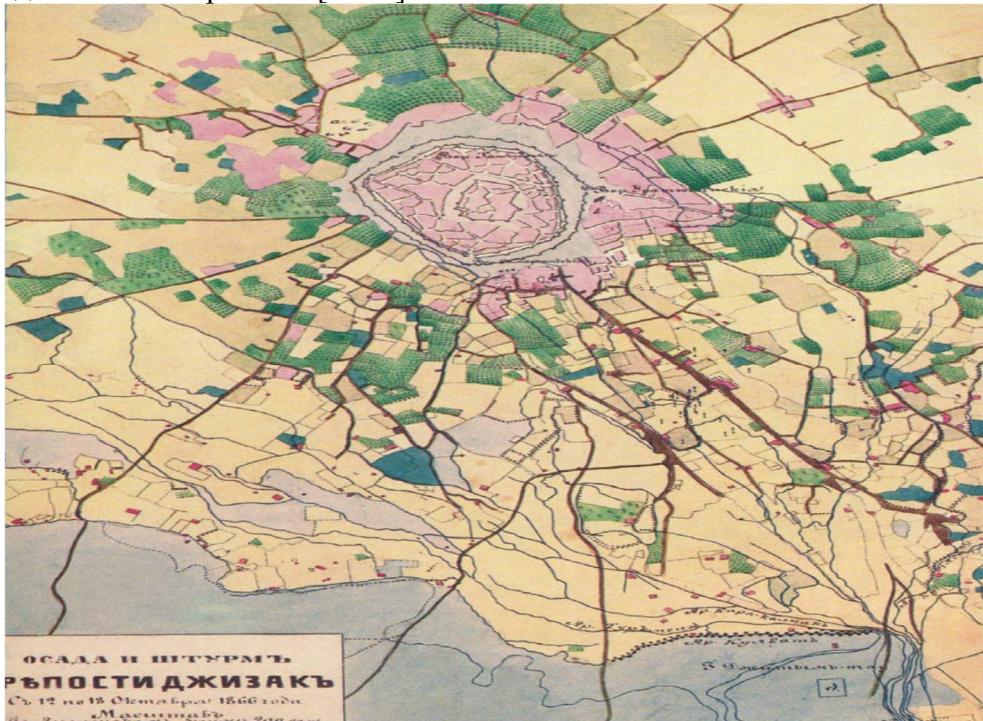
3. Тадқиқот натижалари:

Маълумки, Жиззах Санѓзор дарёси водийсида, Нурота тоғларининг шимолий этагида, Мирзачўлнинг жанубий қисмида, Тошкентдан жануби-ғарбдан 180 км, Самарқанддан шимоли-шарқдан 90 км узоқликда жойлашган. Шаҳар Жиззах вилоятининг Жиззах ва Ғаллаорол туманлари билан чегарадош. Ташкил топган санаси – 1926 йил 21 ноябрь, майдони - 0,1 минг кв.км (49 минг 640 га). Чегара узунлиги эса (49,5 км)ни ташкил этади. Аҳолиси – 179,9 минг киши. Миллий таркиби: ўзбеклар (85,6%), руслар (4,5%), тожиклар (2,0%), татарлар (1,2%), қозоқлар (1,8 %), қирғизлар (0,7%) ва бошқа миллат вакиллари (4,2%). Шаҳар иқтисодиёти озиқ-овқат, мева-сабзвот, енгил саноат, қурилиш материаллари, чарм-пойабзal, машинасозлик соҳаларига ихтисослашган [10].

Мустамлакачиликнинг дастлабки йилларида ҳукумат маъмурияти Жиззах шаҳрининг маданий ҳаёти, халқнинг урфодатлари, халқ таълими аиъналарига аралашмай, уни атрофлича ўрганиш билан чекланди. Жиззах шаҳрининг „Совунгарлик“, „Жиззахлик“, „Қассоблик“, „Ўратепа“, „Тошлок“ маҳаллаларида 1880—1888 йилларда ташкил килингани 20 га яқин эски мактабларда, масжидларда маҳаллий

аҳоли болалари бошланғич таълим олгандан кейин, савдо-сотик, ҳунармандчилик, ҳаттотлиқ касбларини ўрганиб, мсҳнат қылганлар Эски мактабларда Жиззах шаҳрининг “Совунгарлик“ маҳалласида Очил қори, Бурхон қори, Эгамберди домла, Мулла Тошпўлат домла, „Ўратепалик“ маҳалласида Мирзо Содик, Зиё қорилар ўз замонасининг кўзга кўринган мактабдор домлалари сифатида ёшларга мусулмончилик ҳукуқлари, шариат қонунчилиги, ислом динидан таълим беришган [1:5-6].

1 - расм. Жиззах шаҳри қалъаси 1866 йил. [2]

Жиззах шаҳридаги Ўрда қалъасининг шимоли-шарқий мавзесида „Тошкентлик“, „Жиззахлик“ маҳаллаларида Садриддин Маҳсум, Мухаммад қори, „Қаландархона“ маҳалласида Мулла Собир домла, Мулла Ҳасан сингари зиёлилар томонидан очилган жадид янги усул мактабларида ўқувчиларга диний билимлар билан бир қаторда, дунёвий фанлардан ҳам машғулотлар ўтилган, дарслар ўртасида танаффуслар ташкил қилиниб, дунё хариталари, глобус ва бошқа кўргазмали қуроллардан кенг фойдаланиш йўлга қўйилган. Янги усул мактабларида ислом динини ўқитиш билан бир қаторда, дунёвий илмий билимларни ўргатишга ҳам алоҳида эътибор берилган.

Жиззах шаҳрида 1910 йилда дастлаб янги усул мактабини очганлардаи бири тарақкийпарвар Мирзиё қори Мирабдулла ўғли эди. У янги усул мактабини даставвал Жиззахнинг от бозори якинидаги масжидда очади. Бирок ўқитишнинг бу усули у ерда таъқиб қилингач, ўз уйида давом эттиради. Мирзиё қори Самарқандда янги усул мактабини очган Абдулқодир Шукурий, Сиддиқий, Азжий ва айниқса, Самарқанд илғор вакилларидан бири шоир Васфий билан яқин алоқа боғлаб, улар ёрдами билан тилга оид китоб ҳам чоп килишга муваффак бўлган эди. Бу китоб янги усул мактабларида фойдаланишда ўша йиллари ниҳоятда қимматли ўқув қўлланмаси бўлиб хизмат қилган [1:5-6]. 1883 йили Жиззахнинг Эски шаҳарида ҳам рус-тузем мактаби очилиб, 15 нафар талаба ўқишга қабул килинади [4:101].

Бу рус-тузем мактаби ҳозирги Шароф Рашидов номли мактабнинг ilk негизи эди. Маълумотларга қараганда, 1889 йилда мактабда 21 ўқувчи таҳсил олган. Мактаб учун бино бўлмагани сабабли ўқиши Соатбойнинг мсҳмонхонасида олиб борилган. 1889 йилнинг ноябрида рус-тузем мактаби учун 4 хонали бино қурилади. Бу шаҳардаги ягона оқланган бино бўлганлиги учун халқ уни „Оқ уй“ деб атай бошлаган. Бу даврда Жиззах шаҳрида 1 та рус-тузем мактаби, 11 та эски мактабда жами 122 нафар бола ўқиган эди [5:12-13].

Жиззах шаҳрида янги мактаблар қурилиши ва уларни малакали ўқитувчи кадрлар, ўқув қуроллари билан таъминлаш талбирларининг амалга оширилиши, таълим даргоҳларида ўқувчилар сонининг йил сайин ўсиб боришига олиб келди. Шаҳарда 1918 йилда Жиззах уезд халқ маорифи бўлими ташкил қилинди.

Жиззах шаҳрида 1922—1923 ўқув йилларида 4 та умумтаълим мактабида 325 ўқувчи таҳсил олган бўлса, 1924—1925 ўқув йилида 15 та мактабда 1176 ўқувчи билим олди. 1931—1932 ўқув йилида эса ўқувчилар сони 3127 нафарга етди [6].

Жиззахда 1921/22 ўқув йилидан ташкил этила бошланган мактаблар дастлаб ўқувчиларга бошланғич таълим (ўқиш, ёзиш, ҳисоблаш) берарди. 20- йиллар ўрталарида 7 йиллик мактаблар ташкил этилади. 1934 йилда эса умумий ўрта таълим мактаблари 10 йиллик мактаблар сифатида шакллантирилди. Мактаблар бошланғич (4 йиллик), тулиқсиз ўрта (7 йиллик) ва ўрта (10 йиллик) мактаб турларига ажратилди, бошланғич таълим олиш мажбурий қилиб қўйилди. 1938 йилдан эса умумий етти йиллик мажбурий таълим жорий этилди.

Мактаблар ва уларда таълим оловчи ўқувчилар сонининг ортиб бориши билан малакали ўқитувчиларга бўлган эҳтиёж кучайди. Шу боисдан 1929 йилда Жиззахда педагогика билим юрти ташкил этилди ва 1929/30 ўқув йилида унга 351 ўқувчи қабул қилинди.

Рус-тузем мактаби негизида ташкил топган Наримонов номли (ҳозирги Ш. Рашидов номли) бошланғич мактаб 1926 йили тўлиқсиз ўрта, кейинроқ ўрта мактабга айлантирилиб, шаҳар атрофидаги қишлоқ болалари ҳам ўқишига жалб этилди. 1928—1929 ўқув йилига келиб мактаб ўқувчилари сони 271 нафарга етиб, улар орасида маҳаллий қизлар сони кўпайиб борди. 1928 йил куз ойларида Ўзбекистон Халқ Комиссарлари Советининг раиси Файзулла Хўжаев Жиззахга келганда, Наримонов номли мактаб таълим-тарбия ишлари билан танишди. Файзулла Хўжаевнинг топшириғига кўра, мактабга ўқув қуроллари сотиб олиш учун 10 минг сўм маблағ ажратилди. Бу маблағ ҳисобига қўшимча синф хоналари, лаборатория хоналари қурилди. Кўргазмали қуроллар, адабиётлар, мусиқа асбоблари сотиб олинди [7:62-63].

1923 йилда эса „Ғиёс қози“ меҳмонхонасидаги мавжуд синфлар базасида „Намуна“ бошланғич мактаби очилиб, унга кўплаб ўзбек қизлари ўқишига жалб этилди.

1929 йилда минг йилдан ортиқ давр давомида фойдаланиб келинган араб имлоси асосидаги ўзбек ёзувидан логин графикасига ўтилиши, 1940 йилга келиб эса кирилл-рус графикаси асосидаги ўзбек алифбосига ўтилиши Жиззах халқ таълимида кўплаб қийинчиликлар туғдирди. Натижада неча асрлар давомида халқ даҳоси, буюк бобокалонларимизнинг ақл-заковати билан яратилган бебаҳо манбалар, асарлар, рисолаларни ўқиши ва ўрганиш мушкуллашди.

Шаҳарда халқ таълимини ривожлантириш учун маҳаллий бюджетдан ажратиладиган маблағлар 1934 йили 103 минг сўм, янги мактаблар очиш учун 50 минг сўм ва таъмирлаш ишлари учун 10 минг сўм, ўқув қуроллари, турли хил жиҳозлар сотиб олиш учун 3500 сўм маблағ ажратилди [7: 65-66].

Жиззах вилоятида малакали ўқитувчиларга бўлган эҳтиёжнинг ўсиб бориши инобатга олинниб, собик, Иттифок, Олий Совети Президиумининг 1974 йил августандаги қарорига мувофиқ, Жиззах давлат педагогика институтининг ташкил топиши вилоят учун ҳамда таълим соҳасида жуда катта воқеа бўлди.

Даставвал ўз фаолиятини 2 та факультет, 4 бўлим, 425 талаба ва 19 профессор ўқитувчилар билан бошлаган институтнинг қисқа муддат ичida моддий-техника таъминоти мустаҳкамланиб, ўқув-тарбиявий, илмий ишларни яхшилашда жуда катта ташкилий ишлар амалга оширилди.

4.Хулосалар:

Хулоса қилиб айтганда, чоризмнинг мустамлакачилиги даврида олиб борилган оғир зулм остида жуда катта йўқотишлар бўлишига қарамай, Жиззах шаҳри маҳаллий аҳолиси ўзлигини, миллий қадриятларипи, маънавиятини, маданиятини, урф-одатларини ва турмуш

тарзини сақлаб қолиш мақсадида халқ таълимини баҳоли қудрат ривожлантиришга муваффақ бўлдилар. Мустабид тузум шароитида ҳам Жиззах халқининг эркинликка, тараққиётга интилиши ва истикболга бўлган ишончи сўнмади. Шу боисдан ҳам Жиззахликлариинг қалбига теран ўрнашган истиқлол ва озодлик учун кураш туйғуси янада қудратли кучга айлана борди.

Иқтибослар / Сноски / References:

1. 1.Шарипов Б., Пардаев А. Маърифат маскани. – Жиззах, 1987. (Sharipov B., Pardaev A. Place of enlightenment. - Djizak, 1987.)
2. 2.Носиров Ў.Н. «Жиззах» фотоальбом. – Тошкент: Тафаккур, 2010 й. (Nosirov O.N. Djizak's photo album. – Tashkent: Tafakkur, 2010.)
3. 3.Шарипов Б., Пардаев А. Маърифат маскани. – Жиззах, 1987. (Sharipov B., Pardaev A. Place of enlightenment. - Djizak, 1987.)
4. 4.Справочная книжка Самарканской области. – Самарканд, 1980. (Reference book of the Samarkand region. – Samarkand, 1980)
5. 5.Ражабов С. Ўзбекистонда совет мактабига доир. – Тошкент: Ўқитувчи, 1957. (Radjabov S. About the Soviet school in Uzbekistan. - Tashkent: Teacher, 1957.)
6. 6.Ўз Миллий Архиви, Жиззах вилоят архиви. 153-жамгарма, 4- руйхат, 9- иш, 152-варақ (National Archives of the Republic of Uzbekistan, Jizzakh Regional Archives. Fund 153, sheet 4, work 9, sheet 152).
7. 7.Ўз Миллий Архиви, Жиззах вилоят архиви. 3-жамгарма, 1- руйхат, 339- иш, 62-63, 65-66 вараглар. (National Archives of the Republic of Uzbekistan, Jizzakh Regional Archives. Fund 3, list 1, work 339, sheets 62-63, 65-66.)
8. 8.Филанович М.И. Тошкент. Зараждения и развитие города и городской культуры. – Ташкент: Фан, 1983 г. (Filanovich M.I. Toshkent. Contamination and development of the city and urban culture. - Tashkent: Fan, 1983)
9. 9.Жиззах вилояти статистика бошқармаси Жиззах шаҳрининг 2017-2019 йилларда ижтимоий иқтисодий ривожланиш ҳолати тўғрисидаги ахборатномаси. (Information of the Department of Statistics of Jizzakh region on the state of socio-economic development of Jizzakh in 2017-2019.)
10. 10. <http://jizzax.uz/zhizzah-shaar.html>

**ЎТМИШГА НАЗАР
МАХСУС СОН**

**ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ
СПЕЦИАЛЬНЫЙ НОМЕР**

**LOOK TO THE PAST
SPECIAL ISSUE**

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC The city of Tashkent,

Amir Temur Street pr.1, House 2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz

ООО Tadqiqot город Ташкент,

улица Амира Темура пр.1, дом-2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000